

האם תביא מלחמה?

קאריקטורה אמריקאית, שהופיעה לא מן כבד באחד העיתונים החשובים ביותר, הר" אתה כמה אנשי-מערת נאספים מסביב ל- חבית אבק-שריפה. "אני מבטיח לכם," הכי ריז ראש-השבט הערוב-למחצה, "אחרי המ- צאה זו שוב לא תהיה המלחמה עוד אפ- שרית!"

יש משהו בטבע האנושי הסוגד מפני הש- מדה גדולה של המקובלת, הרוצה לראות בכל כלי-הרס חדש ערובה לסוף כל המל- חמות. כאשר מחקה פצצת-האטום הראשונה למעלה מ-80 אף נפש תוך כמה שניות והרסה את מרכז העיר הגדולה הירושלמה (ראה תמונה משמאל). נפלתה מכל פה אנחה עמוקה: מעתה לא תהיה עוד מלחמה.

אולם יש מעט מאד מן הנסיון ההיסטורי בתקופה יפה זו. עובדה היא שמאז בריאת העולם ועד היום הזה לא היה עוד נשק יעיל אחד שלא הופעל במלואו במלחמה.

הצודק הוא האכזר

בדרך כלל נאחזים בעלי-התקוח בדוגמה של אדו-הרעל, שקצרו קציר של זועה ב- מלחמת-העולם הראשונה, אך לא הופעלו כלל במלחמה השנייה. בין הפצועים שנפגעו על- ידי הגאז בשנת 1918 היה טוראי-ראשון בשם אדולף היטלר. כשהיה בידיו להפעיל, כעבור 25 שנים, גאזים הרבה יותר נוראים, לא עשה זאת. אם חית-ארם כזאת נרעה מן הגאז, האם לא תסלד נפשו של איש נורמלי, כמו מאלוקוב או איינהואר, מ- שימת בנשק-התאבדות?

אופטימיסטים אלה שוכחים פרט קטן: הגאז היה נשק בלתי-יעיל לחלוטין. הגר- מנים השתמשו בו לראשונה כשמצבם כבר היה מיואש. אולם נזכחו לדעת שאין ב- כוחם לשלוט על הגאז החמקני — לא פעם השתנתה הרוח לפתע, החזירה את הגאז לבעליו. כל המצביאים הסכימו כי אין ה- גאז מסוגל לבצע שום שימשה אשר נשק אחר אינו מתאים לה יותר.

פצצת המימן, לעומת זאת, היא נשק- הכרעה, בעל יעילות חסרת תקדים. שום מדינה הלוחמת על חייה לא תוכל לוותר על נשק כזה. התוקפן לא יהסס אף לרגע להשתמש בו אם יאמין כי הפצצת-אפתעה הראשונה תתן לו יתרון מכריע בהמשך ה- מלחמה. ואף אם התוקפן יחשוב שאין ה-

כוח-הגומול מאסיבי

למעשה אין עוד כל צורך להפליג בהש- ערות. ההכרעה כבר נפלה. בחודש שעבר הודיע ג'ון פוסטר דאלס, שר-החוץ האמריקאי, כי ארצו קיבלה עק- רון איסטרטגי חדש. במקום להשיב מל- חמה שרעה במקומות נידחים, כמו קוריאה, תסמוך להבא על "כוח-הגומול מאסיבי".

במלים אחרות: אם תחזור פרשת קוריאה, למשל, לא תשלח ארצות-הברית חיילים ל- היחס בחצייהאי עצמו, אלא תמסיר פצצות- מימן על פקינג או מוסקבה. יהיה זה, כמובן, האות למלחמת-עולם.

שום נשק אינו מונע מלחמות. אולם ב- ניגוד לנשק אחר, יש בכוח פצצת-המימן לק- רב את המלחמה. כי מעולם לא היה עוד נשק הנותן יתרון עצום כזה למשתמש בו ראשון. מכיון שהצד הזריו יותר יכול לקוות כי יעלה בידיו להשיג חלק מבסיסי-המימן של יריבו אם יפתח הוא במלחמה באופן מפתיע, קרוב הפעם יותר מתמיד הפיתוי של פתיחת "מלחמה מונעת".

התסכן את ישראל?

צאת בתחום מדינת-ישראל. אפילו נמל חיפה ובתי-החירוק, שהיו חשובים במלחמה ה- אחרונה, אינם שווים פצצה.

בתקופה האטומית היה זה יתרון גדול.

ראדיוס עצום

שינוי מכריע חל במצב ברגע שנבדקו ה- תוצאות של פצצת-המימן הראשונה. אמנם, ישראל לא נעשתה חשובה יותר, ושום מטרה צבאית לא נוספה בה. אולם פרט אחר השי- תנה לגמרי: בניגוד לפצצת-האטום, שכוח ההרס שלה היה מוגבל בראדיוס קטן יחסית,

עד לפני חדשים יכלה ישראל ליהנות מן ההרגשה כי שום איש לא יטרח להשליך עליה פצצת-אטום. בעוד שלא היה אדם ב- לונדון או בפאריס שיכול היה להיות בטוח, בלכתו לישון בערב, כי למחרת היום לא יהיה החיכת-בשר ראדיו-אקטיבית מתחת ל- עיי-המפולת של עירו ההרוסה, לא היתה צפויה סכנה זו לילדי תל-אביב, חיפה ו- ירושלים.

כי פצצת-האטום, וכמובן פצצת-המימן, יקרה מדי מכדי שאפשר לבזבזה על מטרה שאינה כדאית. שום מטרה כזאת אינה נמ-

הרי ראדיוס-הנזק של פצצת המימן אינו ניתן, כיום בכלל לחישוב.

פצצת-המימן חזקה עד כדי כך, והיא מפ- ורת כמויות כאלה של אבק מקרין, עד כי גם במרחק של מאות קילומטרים ממנה אין בטחון לבעלי-חי. הדייגים היפאניים שנפצעו באוקיינוס השקט הפליגו במרחק של 3300 קילומטרים מנקודת-המוקד של הפיצוץ. ה- דגים הנגועים שהובאו לשווקי יפאן וסיכנו את חיי אוכליהם היו אף הם במרחק עצום ממנה.

בישראל אין מטרות. אולם על סף ביתה, במרחב, שורצות מטרות אלה לרוב.

מטרות למסכר

המפה מימין מראה את המטרות העיקריות להפצצה מימנית בסביבת ישראל. אף אחת מהן אינה במרחק העולה על מרחק-הפגיעה בדייגים היפאניים. כל אחת מהן שווה פצצת- מימן — אם יהיה מלאי מספיק של פצצות כאלה בידי הצד המעונין עם פרוץ המלחמה. המטרה הקרובה ביותר היא תעלת-סואץ (400 ק"מ בלבד מישראל). קצת יותר רחוקים בארות-הנפט בקירקוק, עיראק (900 ק"מ), המעבר החיוני של מיצר הדרדנלים בתורכיה (1200 ק"מ), בארות הנפט בעב- אדן, (1600 ק"מ), ובכחריין, (1750 ק"מ).

כל אלה מטרות "אמריקאיות" להפצצה בידי הסובייטים. תכנן שהרוסים יהיו סבו- רים כי אין טעם להשמידן, וכי כדאי יותר לכבשן שלמות בידי צבא-היבשה. אין זה משנה הרבה — כי במקרה זה תופצצנה מטרות אלה על-ידי האמריקאים, שיש להם בסיס אטומי מתאים בלוב.

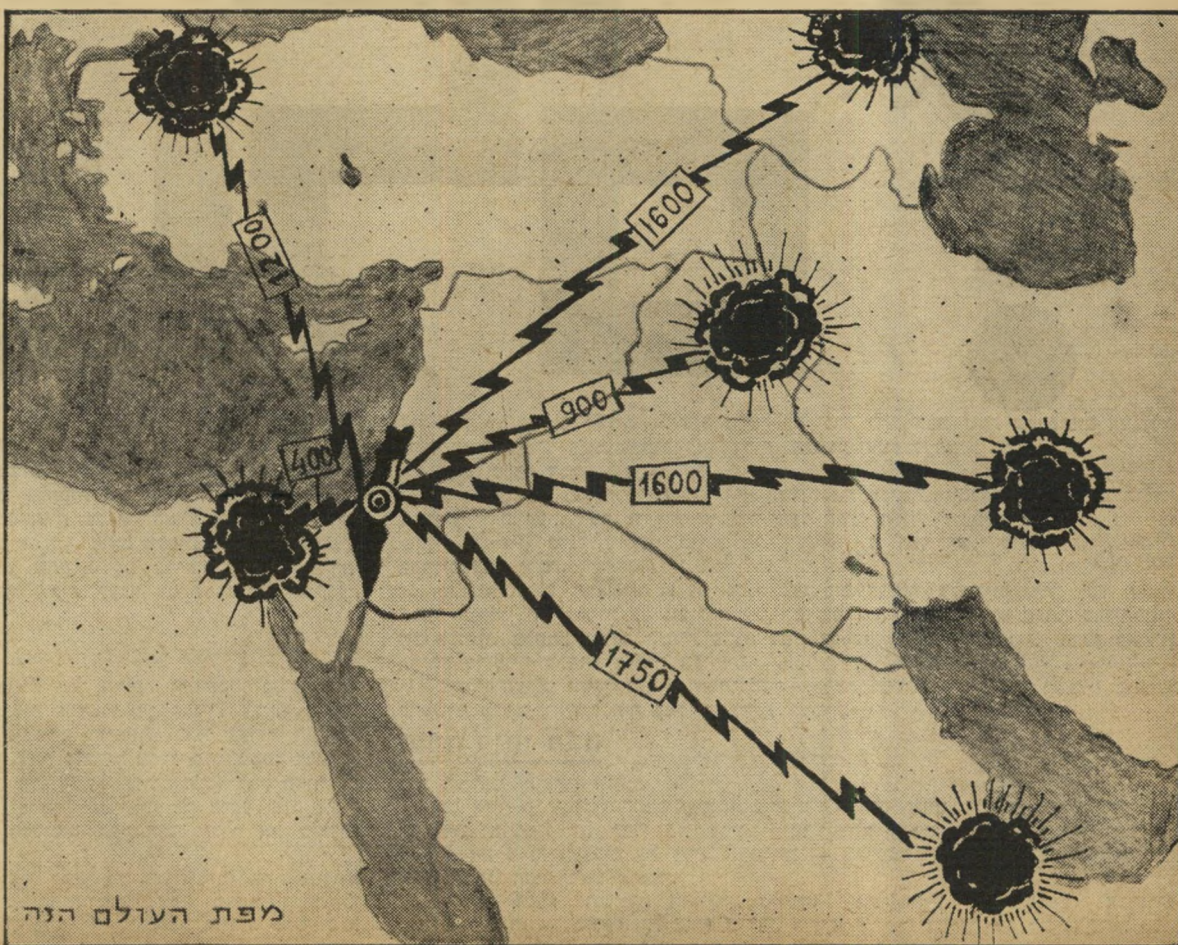
גם המטרה הסובייטית הקרובה ביותר — בארות-הנפט של באקו על חוף הים הכספי — אינה רחוקה ביותר (1600 ק"מ). אין כמעט ספק שמטרה זו מופיעה במקום נכבד ברשימת-ההפצצות של חיל-האוויר האיסטרא- טגי האמריקאי, המייחס חשיבות רבה ל- מחסור-הנפט בכרית-המועצות.

שדה קרב

במלחמה המימנית יהיה המרחב כולו שדה-קרב.

ברית-המועצות לא תוכל להסתפק בהש- מדת שדות-הנפט ודרכי-התחבורה באמצעות מטוסים או קליעים-מדורכים. המרחב כולו ישמש לצד המערבי "נושא מטוסים" ענקי להפצצת ברית-המועצות. תהיה זאת מטרה חיונית לאיסטראטגיה הסובייטית אחרי פרוץ המלחמה, כדי להרחיק את בסיסי המטוסים והקליעים האמריקאיים עד כמה שאפשר מ- מרכזי האוכלוסיה והתעשייה הסובייטית.

ישראל חיה בעולם המימני. גורלה יהיה כגורלו.

מפת העולם הנה